

Прогрес з реалізації Розділу 27 acquis EU в частині управління відходами

Аналітичний огляд

Співфінансується
Європейським Союзом

Публікацію підготовлено за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження» в рамках спільної ініціативи «Вступаємо в ЄС разом». Матеріал представляє позицію авторів і не обов'язково відображає позицію Європейського Союзу чи Міжнародного фонду «Відродження».

Міжнародний фонд «Відродження» – одна з найбільших благодійних фундацій в Україні, що з 1990-го року допомагає розвивати в Україні Відкрите Суспільство на основі цінностей свободи, поваги прав людини і демократії. За час своєї діяльності Фонд підтримав понад 20 тисяч проєктів на суму понад 365 мільйонів доларів США.

Сайт: www.irf.ua

Facebook: [www.fb.com/irf.ukraine](https://www.facebook.com/irf.ukraine)

Європейський Союз – це економічний і політичний союз 27 європейських країн. Він заснований на цінностях поваги до людської гідності, свободи, демократії, рівності, верховенства права та поваги до прав людини, зокрема прав осіб, що належать до меншин. ЄС діє на глобальному рівні для сприяння сталому розвитку суспільств, довкілля та економік, щоб кожен міг отримати з цього користь.

Аналітичний огляд

прогресу з реалізації Розділу 27 acquis EU в частині управління відходами

Вступ

У червні 2025 року відбулася двостороння зустріч з Єврокомісією за розділом 27 acquis EU, під час якої Україна презентувала поточний стан відповідності законодавства праву ЄС та майбутні плани щодо досягнення відповідності. За результатами цієї зустрічі Європейська Комісія має надати свої висновки та прийняти рішення щодо відкриття переговорного процесу за цим розділом.¹ Станом на початок 2026 року Європейська Комісія ще не прийняла остаточного рішення про відкриття переговорного процесу за розділом 27 «Довкілля та зміна клімату» для України.

З сторони України рішення щодо відкриття переговорного процесу було ухвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 грудня 2025 р. № 1460-р «Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 4 «Зелений» порядок денний та стале з'єднання», яким затверджено переговорну позицію України під час переговорів з Європейським Союзом щодо укладення Угоди про вступ України до Європейського Союзу за цим кластером², що включає зокрема розділ 27 acquis EU «Довкілля та зміна клімату».

Міністерству закордонних справ доручено передати переговорну позицію України англійською мовою до Європейської Комісії через Представництво України при Європейському Союзі. Проте для широкого загалу переговорна позиція має гриф «для службового користування».

Розділ 27 «Довкілля та зміна клімату» є одним із найскладніших у переговорному процесі. Він охоплює 210 актів права ЄС, з яких 150 належать до компетенції (колишнього) Міндовкілля. Загалом необхідно імплементувати близько 2,8 тисячі актів права Європейського Союзу.

30 грудня 2025 року, Міжвідомча робоча група з питань забезпечення переговорного процесу про вступ України до ЄС та адаптації законодавства України до права ЄС під головуванням Віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції попередньо затвердила проєкт Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС). Наступний крок – розгляд та затвердження Національної програми адаптації законодавства України до права Європейського Союзу (acquis ЄС) Кабінетом Міністрів України. 20 березня 2026 року проєкт Національної програми внесено на розгляд уряду.

В даному аналітичному огляді ми розглянемо стан адаптації українського законодавства до ключових Директив ЄС в сфері управління відходами з погляду громадськості. Аналітичний огляд проводиться з метою проаналізувати та оцінити рівень адаптації

1

<https://mepr.gov.ua/gotuyemosya-do-peregovoriv-z-yes-za-rozdilom-27-dovkillya-ta-zminy-klimatu-proved-eno-ustanovche-zasidannya-robochoyi-peregovornoyi-grupy/>

2

<https://www.kmu.gov.ua/npas/deiaki-pytannia-zabezpechennia-perehovornoho-protsesu-pro-vstup-ukrainy-do-ievropeiskoho-t171225-2>

українського законодавства щодо управління відходами до європейських норм та стандартів, визначити ключові проблеми, які гальмують євроінтеграцію українського відходного законодавства та реформи управління відходами та запропонувати чіткі кроки для їх пришвидшення та вирішення.

Аналітичний огляд складається з трьох розділів. У першому розділі ми аналізуємо прогрес апроксимації актів Розділу 27 *acquis* EU в частині управління відходами, а саме коротко описуємо основні вимоги кожної з директив ЄС в цій сфері, аналізуємо, що зроблено в Україні для їх імплементації та описуємо чого, на наш погляд бракує для повної апроксимації кожної з директив. Також окремим розділом окреслюємо ключові проблеми, які гальмують євроінтеграційні процеси, не сприяють впровадженню європейського законодавства в Україні та потребують вирішення на найвищому державному рівні.

Останній розділ присвячено рекомендаціям щодо ключових законодавчих ініціатив для завершення апроксимації актів Розділу 27 *acquis* ЄС в сфері управління відходами та запропоновано конкретні кроки, які Україні потрібно здійснити для транспозиції та практичної імплементації кожної з розглянутих директив. Для кращого сприйняття проаналізованого матеріалу до аналітичного огляду додано таблицю, в якій наведено прогрес апроксимації в українське законодавство Директив та регламентів ЄС що стосуються управління відходами (Додаток 1), наведено перелік підзаконних актів, прийнятих на виконання Закону України «Про управління відходами» (Додаток 2), оцінено та відображено в таблиці ступінь імплементації Директив ЄС щодо управління відходами, визначений за результатами аналізу ЕПЛ стану апроксимації в українське законодавство норм ЄС (Додаток 3), а також детально наведено стан розроблення та затвердження регіональних планів управління відходами по областях станом на 30 березня 2026 року (Додаток 4).

Для візуалізації поданої інформації аналітичний огляд доповнено інфографікою щодо рівня впровадження директив та регламентів в українське законодавство у відсотковому співвідношенні щодо кожної з них. Відсоток визначався на основі проведеного аналізу. А також інфографікою, в якій наведено стан розроблення та затвердження регіональних планів управління відходами по кожній з областей України станом на 30 березня 2026 року. Інформацію для даної інфографіки підготовлено на основі аналізу Єдиного реєстру стратегічної екологічної оцінки та відповідей обласних державних адміністрацій на запити ЕПЛ.

Розділ I. Аналіз прогресу апроксимації актів Розділу 27 acquis EU в частині управління відходами

Національна програма є комплексним стратегічним документом, що визначає системний підхід України до виконання всіх зобов'язань у межах переговорного процесу про вступ до ЄС та гармонізації національного законодавства з правом Євросоюзу. Вона систематизує результати скринінгу у конкретний загальнонаціональний план дій. Програма структурована відповідно до переговорних Кластерів і розділів та містить вичерпний перелік актів права ЄС, що підлягають імплементації у законодавство України.³ Однак, самого проекту Національної програми на сайті Уряду наразі не опубліковано. Як і немає чіткого переліку законодавчих актів ЄС, які відносяться до Розділу 27 “Довкілля та зміна клімату”. Такий перелік формується для кожної країни-кандидата на вступ у ЄС індивідуально. Відтак, нами було вибрано ключові Директиви та регламенти ЄС в сфері управління відходами. Нижче проаналізуємо стан впровадження цих актів в Україні.

1. Директива 2008/98/ЄС «Про відходи»

Що вимагає Директива?

Директива встановлює основні принципи та рамки управління відходами в країнах ЄС. Вона визначає пріоритети в управлінні відходами за принципом ієрархії: запобігання утворенню, повторне використання, переробка, інші види відновлення, та лише на останньому місці — захоронення. Директива також встановлює вимоги до обробки відходів, контролю за їх утворенням і транспортуванням, а також запроваджує відповідальність виробників і користувачів за належне поводження з відходами. Крім того, директива передбачає створення систем моніторингу та звітності про управління відходами.

Що зроблено в Україні?

В червні 2022 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про управління відходами», який набрав чинності у липні 2023 року. Цей закон є основним національним актом, що адаптує ключові принципи директиви 2008/98/ЄС до українського законодавства. Закон встановлює правові, організаційні та економічні засади управління відходами, зокрема визначає ієрархію поводження з відходами, вимоги до їх класифікації, зберігання та утилізації. Також створено нормативну базу для контролю за поводженням з відходами та відповідальності суб'єктів господарювання. Прийнято ряд підзаконних актів, які деталізують механізми імплементації закону. Загалом прийнято 15 Постанов КМУ, 6 наказів Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, 1 наказ Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України та 5 наказів Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України. Детальніше з переліком цих актів можна ознайомитися в Додатку 2.

27 грудня 2024 року КМУ прийняв розпорядження № 1353-р «[Про затвердження Національного плану управління відходами](https://www.kmu.gov.ua/news/mizhvidomcha-robocha-hrupa-zatverdyla-natsionalnu-prohramu-adaptatsii-zakonodavstva-ukrainy-do-prava-ies)». Національний план управління відходами охоплює аналіз поточного стану, прогностичні показники, інструменти та механізми

3

<https://www.kmu.gov.ua/news/mizhvidomcha-robocha-hrupa-zatverdyla-natsionalnu-prohramu-adaptatsii-zakonodavstva-ukrainy-do-prava-ies>

моніторингу для досягнення поставлених цілей. Окремими розділами Нацплану є Запобігання утворенню відходів до 2033 року та Зменшення захоронення біовідходів. На підставі Національного плану до кінця 2025 року мали бути розроблені та затверджені регіональні плани управління відходами для кожної області. Однак станом на кінець березня 2026 року лише третина областей має затверджені регіональні плани. Питання впровадження реформи управління відходами в 15 областях відкладається, а з ним і заморожується вирішення критичної ситуації з стихійними сміттєзвалищами, переповненими полігонами, небезпечними відходами, застарілими технологіями тощо. Адже такі плани повинні включати закриття об'єктів, які не відповідають вимогам екологічної безпеки, та побудову якісно нової системи управління відходами, яка ґрунтуватиметься на основі ієрархії управління відходами. Протягом року після прийняття регіональних планів кожна територіальна громада на їхній основі повинна напрацювати та затвердити місцеві плани управління відходами. Таким чином до кінця 2026 року процес державного планування управління відходами мав би бути завершений. Після чого розпочнеться реальне втілення реформи на практиці. Однак без затвердженого регіонального плану своєї області громади не мають можливість розпочати роботу над розробленням місцевих планів управління відходами. Дві області, Луганська та Донецька, та і залишаться без регіональних планів, адже не мають можливості розробити їх через окупацію значної частини територій цих областей та ведення воєнних дій.

Чого бракує?

Незважаючи на прийняття нового закону, імплементація директиви 2008/98/ЄС у повному обсязі не завершена. Основні проблеми пов'язані з недостатньою розробкою та впровадженням підзаконних актів, які визначають конкретні процедури та стандарти поводження з різними видами відходів. На початок 2026 року в Україні так і не прийняті вузькопрофільні закони. Зокрема відсутній закон щодо виробників продукції, у результаті споживання/використання якої утворюються відходи упаковки, електричного та електронного обладнання, батарей і акумуляторів, транспортних засобів, знятих з експлуатації, мастил (олив), шин, відходи текстилю тощо. Це в свою чергу гальмує запровадження системи розширеної відповідальності виробника, що є однією з цілей державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами.

Окрім того розроблено проте не прийнято проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання виявлення та обліку відходів, власник яких не встановлений». Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 10.02.2025 № 263 «Про затвердження Правил технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивациі та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації» набирає чинності після закінчення воєнного стану, а Порядок розроблення програми контролю та моніторингу полігону та вимог до неї, який має затвердити Мінекономіки, ще навіть не розроблявся. Ці фактори гальмують повну адаптацію положень директиви та створюють ризики для досягнення екологічних цілей.

2. Директива ЄС 1999/31/ЄС про захоронення відходів та Директива ЄС 2018/850 про внесення змін до Директиви 1999/31/ЄС про захоронення відходів

Що вимагає Директива?

Директива ЄС 1999/31/ЄС про захоронення відходів встановлює правила щодо розміщення відходів на полігонах з метою запобігання або зменшення їх негативного впливу на довкілля та здоров'я людей.

Директива вимагає класифікувати полігони за типами відходів (небезпечні, небезпечні, інертні); забезпечувати попередню обробку відходів перед їх захороненням; зменшувати обсяги біорозкладних відходів, що потрапляють на полігони; запроваджувати суворі технічні вимоги до облаштування, експлуатації та закриття полігонів; здійснювати моніторинг і контроль полігонів під час їх роботи та після закриття; запобігати забрудненню ґрунтів, вод і повітря (зокрема, через фільтрат і звалищний газ). Основна мета директиви — мінімізувати шкоду довкіллю та стимулювати переробку і повторне використання відходів.

Директива ЄС 2018/850 спрямована на те, щоб максимально зменшити захоронення відходів і повернути ресурси в обіг. Захоронення остаточно закріплюється як найменш бажаний спосіб поводження з відходами, який має застосовуватись лише як виняток. Якщо Директива 1999/31/ЄС встановлювала базові правила безпечного захоронення, то Директива 2018/850 робить акцент на радикальному скороченні самого захоронення.

Що зроблено в Україні?

Обидві директиви в Україні повністю не впроваджені, але їх положення частково імплементуються і процес триває. Окремі норми вже відображені в законодавстві, наприклад, вимоги щодо сортування відходів, зменшення захоронення, екологічної безпеки полігонів тощо. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України прийняло наказ від 10.02.2025 № 263 «Про затвердження Правил технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації». Однак він набере чинності після закінчення воєнного стану.

Чого бракує?

Відсутній Порядок розроблення програми контролю та моніторингу полігону та вимог до неї. Відповідно до Плану заходів з реалізації Національного плану управління відходами на 2025—2033 роки його затвердження заплановано у 2026 році. Чи буде прийнято даний порядок вчасно і чи запрацює він з моменту прийняття, поки невідомо.

Також в Україні поки не встановлено цільових показників щодо зменшення обсягів захоронення побутових відходів на полігонах та зменшення обсягів захоронення побутових відходів, що біологічно розкладаються на полігонах. Розроблення і подання Кабінету Міністрів України законопроекту щодо внесення змін до Закону України «Про управління відходами» заплановано на 2027 рік. Негативно впливає на зменшення захоронення і відсутність спеціальних законів та цільових показників щодо збирання, підготовки до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення відходів.

3. Директива Європейського Парламенту та Ради 94/62/ЄС від 20 грудня 1994 року про упаковку та відходи упаковки

Що вимагає Директива?

Директива встановлює вимоги до упаковки та відходів упаковки з метою зменшення їх негативного впливу на довкілля. Основні цілі директиви — мінімізація утворення упаковки, повторне використання, переробка та інші види відновлення матеріалів. Вона визначає критерії щодо складу упаковки, обмеження використання небезпечних речовин, а також встановлює цілі з утилізації та переробки відходів упаковки. Крім того, директива

передбачає запровадження систем відповідальності виробників за поводження з упаковкою та сприяє переходу ЄС до економіки замкнутого циклу.

Що зроблено в Україні?

У вересні 2023 року у Верховній Раді України було зареєстровано урядовий проєкт Закону «Про упаковку та відходи упаковки» № 10066. Проєкт розроблений з метою визначення правових, економічних та організаційних засад у сфері управління упаковкою та відходами упаковки для забезпечення зменшення їх негативного впливу на здоров'я людей та довкілля, встановлення заходів, спрямованих на створення системи збирання та рециклінгу відходів упаковки з метою зменшення остаточного видалення таких відходів на полігони та сприяння переходу до економіки замкнутого циклу. В жовтні 2023 року було зареєстровано два альтернативних проєкти законів [№ 10066-1](#) та [№ 10066-2](#). В липні 2025 року основний законопроєкт було відкликано у зв'язку з припиненням повноважень КМУ. Альтернативні законопроєкти, які були подані до нього, перебувають на опрацюванні в комітеті. Разом з тим варто зазначити, що за 2 роки у Верховній Раді України так і не знайшлося часу на включення цих законопроєктів до порядку денного. 26 лютого 2026 року на сайті ВРУ оприлюднено інформацію про те, що Комітетом Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування продовжується робота над наближенням законодавства України до acquis ЄС у рамках подальшого розгляду законопроєктів № 10066-1 та № 10066-2 та напрацювання консолідованої редакції проєкту Закону України «Про пакування та відходи пакування».

Чого бракує?

На даний момент в Україні відсутнє діюче законодавство, яке повністю регулює управління упаковкою та відходами упаковки згідно з Директивою 94/62/ЄС. Відсутність затвердженого закону і завершеного процесу імплементації створює значний розрив у нормативній базі України та ЄС. Причинами є недостатня політична увага до цього питання, а також затримки в законодавчому процесі. Це гальмує розвиток ефективних систем поводження з упаковкою, зокрема впровадження відповідальності виробників і систем переробки.

4. Директива (ЄС) 2019/904 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 року про зменшення впливу деяких пластикових виробів на навколишнє середовище

Що вимагає Директива?

Директива спрямована на зменшення впливу на довкілля пластикових виробів одноразового використання, які найчастіше виявляються у забрудненні морів і земель. Вона встановлює обмеження на використання певних пластикових виробів, запроваджує вимоги щодо маркування, стимулює розвиток альтернативних матеріалів і розширює відповідальність виробників за збір і переробку пластикових відходів. Крім того, директива передбачає заборону на деякі продукти та впровадження заходів для зменшення споживання пластику.

Що зроблено в Україні?

01 червня 2021 року Верховною Радою України був прийнятий Закон України «Про обмеження обігу пластикових пакетів на території України», відповідно до якого забороняється безоплатне розповсюдження пластикових пакетів, крім біорозкладних та надтонких. У вересні 2021 року було зареєстровано [проєкт Закону «Про обмеження виробництва та обігу пластикової продукції одноразового використання»](#). Законопроєкт спрямований на зменшення утворення відходів, запобігання негативного впливу пластикової продукції одноразового використання на навколишнє природне середовище та здоров'я людей, встановлення правових та організаційних засад щодо обмеження (заборони) виробництва, ввезення на митну територію України, введення в обіг та розповсюдження на території України окремих видів пластикової продукції одноразового використання та оксорозкладної пластикової продукції. Однак, згідно висновку Головного науково-експертного управління ВРУ, врегулювання у ньому окремих питань щодо пластикової продукції одноразового використання не повною мірою корелювалося з відповідними положеннями Директиви. Окрім того проєкт розроблявся ще до прийняття ЗУ «Про управління відходами». У вересні 2023 року Верховна Рада зняла даний законопроєкт з розгляду.

Чого бракує?

Наразі нового законопроєкту не зареєстровано, але у 2024 році Уряд анонсував підготовку оновленої версії. Станом на початок 2026 року спеціалізоване законодавство, що повністю відповідає вимогам директиви 2019/904 відсутнє. Відсутність чітких законодавчих норм щодо заборони та контролю використання окремих пластикових виробів, недосконалість системи збору і переробки пластику, а також брак спеціалізованої нормативної бази ускладнюють впровадження та належну імплементацію вимог директиви в українське законодавство. Разом з тим Планом заходів з реалізації Національного плану управління відходами на 2025—2033 роки передбачено розроблення проєкту закону про обмеження виробництва та обігу пластикової продукції одноразового використання на території України у 2026 році.

5. Директива Європейського Парламенту та Ради 2006/66/ЄС від 6 вересня 2006 року про батареї та акумулятори, а також відпрацьовані батареї та акумулятори, що скасовує Директиву 91/157/ЄЕС

Що вимагає Директива?

Директива встановлює правила щодо виробництва, обігу та утилізації батарейок і акумуляторів, а також відпрацьованих батарейок та акумуляторів. Основні вимоги включають: обмеження використання небезпечних речовин, запровадження систем збору і переробки відпрацьованих батарейок, відповідальність виробників за збір та належну утилізацію, а також цільові показники щодо повторного використання та переробки. Директива спрямована на зменшення негативного впливу цих відходів на довкілля та здоров'я людей.

Що зроблено в Україні?

Станом на початок 2026 року в Україні немає діючого спеціального закону, який би імплементував директиву 2006/66/ЄС. Раніше було зареєстровано [проєкт Закону України «Про батареї та акумулятори»](#), проте законопроєкт готувався ще у 2019 році, до прийняття нового Закону «Про управління відходами». У лютому 2023 року його зняли з розгляду.

Нового законопроекту наразі не зареєстровано, і системного регулювання поводження з батареями та акумуляторами на рівні національного законодавства досі немає.

Чого бракує?

Затримки у законодавчому процесі та низький рівень пріоритетності цього питання на державному рівні призвели до відсутності діючого законодавства та відповідних підзаконних актів для організації збору, переробки та утилізації батарейок і акумуляторів. Відсутність нормативної бази перешкоджає забезпеченню екологічно безпечного поводження з відпрацьованими батареями та акумуляторами і унеможливорює ефективне виконання вимог Директиви 2006/66/ЄС та впровадження реформи управління відходами в Україні. Відтак слід доопрацювати проєкт Закону України «Про батареї та акумулятори» із врахуванням вимог Директиви 2006/66/ЄС та положень Закону «Про управління відходами» та прискорити запровадження системи РВВ для відходів батарей та акумуляторів». Розроблення законопроекту «Про батареї, акумулятори та відходи батарей та акумуляторів» заплановано на 2026 рік Планом заходів з реалізації Національного плану управління відходами на 2025—2033 роки.

6. Директива 2012/19/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року про відходи електричного та електронного обладнання (WEEE) (перероблена) та скасування Директиви 2002/96/ЄС

Що вимагає Директива?

Директива встановлює правила збору, повторного використання, переробки та утилізації відходів електричного та електронного обладнання (ВЕЕО). Вона передбачає обов'язок виробників організувати збір та переробку ВЕЕО; встановлює цільові показники повторного використання та переробки; маркування обладнання та інформування споживачів про належну утилізацію; зменшення викидів небезпечних речовин у навколишнє середовище. Мета директиви — мінімізувати негативний вплив електронних відходів на довкілля та здоров'я людей.

Що зроблено в Україні?

Ще в жовтні 2019 року у ВРУ було зареєстровано проєкт Закону України [«Про відходи електричного та електронного обладнання»](#). Проте, такий законопроект також ґрунтувався на нормах ще не прийнятого тоді ЗУ «Про управління відходами», а також проєкту закону «Про батареї та акумулятори». За висновком Головного науково-експертного управління ВРУ, проєкт у значній його частині фактично дослівно відтворював неадаптований до українського законодавства текст Директиви, а також містив незрозумілі формулювання, які є результатом некоректного перекладу із іноземної мови. У лютому 2023 року його зняли з розгляду разом з проєктом закону «Про батареї та акумулятори».

Чого бракує?

Новий законопроект наразі не напрацьовано, і системного регулювання поводження з ВЕЕО на рівні національного законодавства немає. Затримки у законодавчому процесі, низький рівень пріоритетності питання, відсутність комплексної державної стратегії щодо

електронних відходів призводить до відсутності діючого законодавства та підзаконних актів, які б організували збір, переробку та повторне використання ВЕЕО. Через це Україна поки не забезпечує виконання цільових показників Директиви, а питання комплексного поводження з ВЕЕО залишається неврегульованим. Як і попередні вузькі закони, проєкт закону про електричне та електронне обладнання та відходи електричного та електронного обладнання також заплановано на 2026 рік Планом заходів з реалізації Національного плану управління відходами на 2025—2033 роки.

7. Директива 2011/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 8 червня 2011 року про обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні (RoHS).

Що вимагає Директива?

Директива обмежує використання певних небезпечних речовин у виробництві електричного та електронного обладнання, зокрема свинцю, ртуті, кадмію, шестивалентного хрому, полібромованих біфенілів (PBB) та полібромованих діфенілових ефірів (PBDE). Вона встановлює вимоги до виробників щодо перевірки, маркування та звітності про наявність обмежених речовин у продукції. Мета директиви — зменшити ризики для здоров'я людей та навколишнього середовища.

Що зроблено в Україні?

В Україні імплементація директиви відбулася через Постанову Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 року № 139, якою затверджено Технічний регламент обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні. Цей регламент визначає вимоги до виробників і імпортерів, порядок маркування продукції та контроль за дотриманням обмежень.

Чого бракує?

Хоча в самому Технічному регламенті зазначається, що цей Технічний регламент розроблений на основі Директиви 2011/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 8 червня 2011 р. про обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні, однак перелік речовини та максимальні значення концентрації, допустимі за вагою в однорідних матеріалах Додатку 2 Технічного регламенту не відповідає переліку, вказаному в Додатку II Директиви. Відтак варто проаналізувати Технічний Регламент на повну відповідність Директиві та внести відповідні зміни, адже ці фактори можуть уповільнювати наближення українського законодавства та практик до стандартів RoHS.

8. Директива 2000/53/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18 вересня 2000 року про транспортні засоби, що вийшли з експлуатації

Що вимагає Директива?

Директива регулює поводження з транспортними засобами, що вийшли з експлуатації (ТВВЕ), з метою зменшення їхнього негативного впливу на довкілля. Директива встановлює основні вимоги щодо підготовки до повторного використання, переробки та відновлення компонентів автомобілів; обмеження використання небезпечних речовин у конструкції транспортних засобів; встановлення систем збору та оброблення транспортних

засобів після завершення терміну служби; досягнення цільових показників повторного використання та переробки.

Що зроблено в Україні?

В Україні діє [Закон України «Про оброблення транспортних засобів, знятих з обліку»](#), який регулює порядок утилізації автомобілів після завершення терміну експлуатації. Закон встановлює правила підготовки до переробки та повторного використання компонентів, обов'язки підприємств з утилізації та контроль за дотриманням вимог. Закон прийнято в 2013 році і вкінці 2024 року був приведений у відповідність з ЗУ «Про управління відходами». Таким чином, базові положення законодавства ЄС інтегровані у національне законодавство.

Чого бракує?

Для повної імплементації потрібно провести детальний аналіз даного діючого закону та привести його у відповідність до норм Директиви 2000/53/ЄС або прийняти новий закон, який би відповідав Директиві. В даному контексті варто зазначити, що Планом заходів з реалізації Національного плану управління відходами на 2025—2033 роки передбачено розроблення проєкту закону про транспортні засоби, зняті з експлуатації, відходи шин та масел (олив). Строк виконання 2026 рік. Відповідальний орган – Міндовкілля (Мінекономіки). План заходів також передбачає розвиток інфраструктури збору та переробки автомобілів. Окрім того для досягнення цілей Директиви варто збільшити кількість ліцензованих підприємств, що займаються утилізацією, а також посилити контроль за дотриманням стандартів переробки та повторного використання матеріалів.

9. Директива 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 березня 2006 року про управління відходами видобувної промисловості та про внесення змін до Директиви 2004/35/ЄС

Що вимагає Директива?

Директива встановлює вимоги щодо управління відходами видобувної промисловості з метою запобігання або зменшення негативного впливу на довкілля та здоров'я людей. Вона передбачає обов'язок операторів розробляти та впроваджувати плани управління відходами; вимоги до проєктування, експлуатації та закриття об'єктів зберігання відходів видобувної діяльності; класифікацію об'єктів (зокрема об'єкти категорії А з підвищеним рівнем ризику); фінансові гарантії для забезпечення рекультивациі та післяексплуатаційного моніторингу; систему моніторингу, звітності та інформування громадськості. Мета директиви — мінімізувати ризики аварій, забруднення води, ґрунтів і повітря, а також забезпечити безпечне закриття об'єктів.

Що зроблено в Україні?

В листопаді 2024 року у Верховній Раді України було зареєстровано проєкт закону «Про управління відходами видобувної промисловості», спрямований на імплементацію положень директиви 2006/21/ЄС. У своєму висновку Головне науково-експертне управління Верховної Ради України висловило зауваження про недостатній рівень

регулювання окремих положень у проекті, порушення принципу правової визначеності як базового принципу верховенства права. Проект потребував усунення низки неузгодженостей, У червні 2025 року законопроект було відхилено та знято з розгляду.

Чого бракує?

У результаті імплементація директиви не відбулася. Законодавчий акт, що встановлює чіткі вимоги до планування, експлуатації та закриття об'єктів зберігання відходів видобувної промисловості, а також фінансових гарантій і системи класифікації об'єктів підвищеної небезпеки відсутній, а регулювання здійснюється фрагментарно в межах загального екологічного та надрового законодавства. Станом на початок 2026 року спеціалізованого закону, який би комплексно регулював управління відходами видобувної галузі відповідно до вимог директиви, не прийнято, новий проєкт не напрацьовано.

10. Регламент (ЄС) 2024/1157 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року про перевезення відходів, про внесення змін до Регламентів (ЄС) № 1257/2013 та (ЄС) 2020/1056 та про скасування Регламенту (ЄС) № 1013/2006

Регламент визначає процедури повідомлення та отримання дозволів на перевезення відходів; правила перевезення відходів для утилізації або видалення; обмеження та заборони на експорт відходів до країн, які не є членами ЄС, особливо якщо вони не можуть забезпечити екологічно безпечне поводження з ними; механізми цифровізації документів і обміну інформацією щодо перевезення відходів між державами; посилені заходи боротьби з незаконним перевезенням відходів.

Крім того, цей акт скасовує попередній Регламент (ЄС) № 1013/2006 про перевезення відходів; вносить зміни до Регламент (ЄС) № 1257/2013 про переробку суден та Регламент (ЄС) 2020/1056 про електронну інформацію щодо вантажних перевезень.

Таким чином, Регламент (ЄС) 2024/1157 формує оновлену правову рамку ЄС для контролю перевезення відходів, спрямовану на підвищення екологічної безпеки, прозорості перевезень та ефективності нагляду. Основною метою регламенту є посилення контролю за переміщенням відходів, запобігання їх незаконному експорту та сприяння екологічно безпечному управлінню відходами відповідно до принципів циркулярної економіки.

Що зроблено в Україні?

Україна поки не імплементувала положення цього регламенту, оскільки Регламент 2024/1157 є новим актом ЄС, а його повне застосування в самому ЄС почнеться лише з 21 травня 2026 року, а окремі правила щодо експорту — з 2027 року. До цього часу в Європейському Союзі продовжують діяти правила, встановлені попереднім Регламентом (ЄС) № 1013/2006 про перевезення відходів, з яким Україна наразі гармонізує своє законодавство.

Питання транскордонного перевезення відходів в Україні регулюється нормами екологічного та митного законодавства. Спеціалізованого нормативного акта, який би повністю відтворював механізми Регламенту № 1013/2006, наразі немає. Наближення здійснюється через положення Закон України «Про управління відходами», а також

підзаконні акти, зокрема Постанову Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2024 р. № 1067 «Про затвердження Порядку надання письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів та висновку на транскордонне перевезення відходів». Прийняття цієї постанови є частиною гармонізації українського законодавства з правом Європейського Союзу, зокрема з підходами, передбаченими Регламент (ЄС) № 1013/2006 про перевезення відходів та вимогами Базельської конвенції про контроль за транскордонним перевезенням небезпечних відходів та їх видаленням.

Чого бракує?

Для повного наближення до вимог ЄС Україна повинна оновити процедури дозволів і повідомлень щодо перевезення відходів; впровадити електронні системи обміну інформацією між органами контролю; посилити механізми боротьби з незаконним перевезенням відходів. Разом з тим вважаємо, що подальша гармонізація повинна відбуватися з врахуванням саме положень Регламенту (ЄС) 2024/1157, який поступово замінює Регламент (ЄС) № 1013/2006.

Розділ II. Ключові проблеми, які гальмують євроінтеграційні процеси та впровадження реформи управління відходами в Україні

Для України реформування галузі управління відходами є не лише важливим елементом виконання міжнародних зобов'язань та поглиблення інтеграції до європейського простору, а й екологічною необхідністю. Водночас процеси імплементації європейських підходів у сфері управління відходами супроводжуються низкою системних труднощів. Попри ухвалення нових нормативно-правових актів, на практиці реформа реалізується повільніше, ніж передбачалося. Це зумовлено комплексом факторів — від недосконалості інституційної спроможності до низького рівня пріоритетності даного питання на найвищому державному рівні, відсутності політичного інтересу та впливу воєнних дій. У цьому розділі буде розглянуто ключові проблеми, що стримують євроінтеграційні процеси та впровадження реформи управління відходами в Україні, а також проаналізовано їхній вплив на ефективність трансформації галузі відповідно до європейських стандартів.

1. Ліквідація Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України

У липні 2025 року відбулася зміна складу Кабінету Міністрів України. В процесі зміни Уряду зазнала змін сама структура центральних органів виконавчої влади. Однією з цілей такої реструктуризації було скорочення кількості міністерств та концентрація повноважень. У рамках цієї реорганізації було прийнято рішення об'єднати функції трьох міністерств: Міністерство економіки України, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України та Міністерство аграрної політики та продовольства України. В результаті питання економічної, аграрної та екологічної політики зосередилися в одному органі.

Постановою Кабінету Міністрів України від 21 липня 2025 р. № 903 затверджено Положення про Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. Цією ж постановою перейменовано Міністерство економіки України на Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України, ліквідовано два міністерства: Міністерство аграрної політики та продовольства України та Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, а також визначено, що новостворене міністерство є правонаступником їх функцій і повноважень.

На практиці це призвело до затягування та сповільнення впровадження євроінтеграційних реформ, зокрема в сфері управління відходами. Так у зв'язку з припиненням повноважень КМУ було відкликано проєкт Закону «Про упаковку та відходи упаковки», проєкт закону «Про управління відходами видобувної промисловості» так і не доопрацьовано для повторної подачі на затвердження ВРУ після того як у червні 2025 року законопроєкт було відхилено та знято з розгляду.

2. Відсутність вузькопрофільних законів, що гальмує впровадження принципу розширеної відповідальності виробника

Розроблення проєктів більшості вузькопрофільних законів, таких як про обмеження виробництва та обігу пластикової продукції одноразового використання на території України; про батареї, акумулятори та відходи батарей та акумуляторів; про електричне та електронне обладнання та відходи електричного та електронного обладнання; про транспортні засоби, зняті з експлуатації, відходи шин та масел (олив) заплановано на 2026 рік, проте інформації про те, що Урядом вже розпочата та ведеться робота в цьому напрямку немає.

Як показує попередній досвід розробленню та прийняттю таких законодавчих актів приділяється недостатня політична увага та простежується низький рівень пріоритетності їх прийняття верховною Радою України. Так проєкт закону «Про упаковку та відходи

упаковки», зареєстрованого у вересні 2023 року, за 2 роки у Верховній Раді України так і не було включено до порядку денного. А проекти законів про обмеження виробництва та обігу пластикової продукції одноразового використання, про батареї та акумулятори, про відходи електричного та електронного обладнання, які було знято з розгляду ВРУ ще у 2023 році, за понад 2 роки так і не були доопрацьовані та повторно подані на розгляд Парламенту.

Відсутність вищевказаних законів гальмує впровадження принципу розширеної відповідальності виробника, створення реєстру виробників продукції, щодо якої встановлено розширену відповідальність виробника, та реєстру організацій розширеної відповідальності виробників, які містять відповідні розділи щодо відходів упаковки, відходів електронного та електричного обладнання, відходів батарей та акумуляторів, транспортних засобів, знятих з експлуатації, мастил (олив), шин, текстилю. Даний принцип є важливим інструментом екологічної політики, адже зобов'язує виробників брати участь у фінансуванні та організації управління відходами своєї продукції, що сприяє збільшенню частки перероблення відходів, повторного використання ресурсів та переходу до циркулярної економіки.

3. Гальмування та відкат впровадження реформи управління відходами

Гальмується також впровадження на практиці і вже прийнятих норм законодавства. Так Постановою КМУ № 314 від 18.03.2022 року «Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану», Кабінет Міністрів України встановив, що у період воєнного стану право на провадження господарської діяльності може набуватися суб'єктами господарювання на підставі безоплатного подання до органів ліцензування, дозвільних органів та суб'єктів надання публічних (електронних публічних) послуг декларації про провадження господарської діяльності (далі – декларація), що містить відомості згідно з додатком 1, без отримання дозвільних документів (документів дозвільного характеру, ліцензій або інших результатів надання публічних послуг), крім видів господарської діяльності за переліком згідно з додатком 2. Така можливість стала доступною і для операцій з оброблення відходів (крім поводження (управління) з небезпечними відходами). Така спрощена система суперечить ЗУ «Про управління відходами», адже законом не передбачено можливості подання декларації для оброблення відходів, а вимагається отримання дозволу.

19 грудня 2023 р. Кабінет Міністрів України на виконання Закону України «Про управління відходами» прийняв Постанову № 1328, якою затвердив Порядок видачі, відмови у видачі, припинення дії дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів.

Постановою КМУ № 1137 від 31.10.2023 року для операцій з оброблення відходів повернули необхідність отримання дозволу, як це передбачено Законом України «Про управління відходами». Ця норма мала запрацювати з 09 червня 2024 року, саме до цієї дати були чинні подані декларації на здійснення операцій з оброблення відходів. Проте, шляхом внесення змін в постанову № 1137 такий строк було продовжено спочатку до 09 жовтня 2024 року, потім до 09 квітня 2025 року та до 15 червня 2025 року. Таке продовження не обґрунтоване жодними об'єктивними обставинами і є лише результатом лобіювання суб'єктами господарювання в сфері управління відходами відкладення необхідності отримання дозволу на оброблення відходів, а відповідно і проходження оцінки впливу на довкілля такої планованої діяльності.

На цьому намагання уникнути впровадження європейських норм в Україні не зупинилися. 30 серпня 2024 р. Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 1003 Про реалізацію експериментального проекту щодо спрощеного порядку отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів. Постанова запровадила регулювання, яке за своїм

змістом є альтернативним по відношенню до вже існуючого порядку, прийнятого урядом, та закріпленому на законодавчому рівні Верховною Радою України.

Проте Законом України «Про Кабінет Міністрів України» та «Про центральні органи виконавчої влади» не передбачено повноважень затвердження порядків та процедур, які не передбачені законом та допускається у виключних випадках у разі відсутності правового регулювання відповідних процедур. Таким чином, запровадження таких «експериментальних» та «спрощених» проєктів за рішенням Кабінету Міністрів України, у випадку наявності існуючого законодавчого регулювання призведе до вчинення урядом дій та прийняття рішень, які виходять за межі його повноважень та порушення вимог законів.

Також вказане нормативно-правове регулювання спрощення дозвільної процедури на здійснення операцій з оброблення відходів суперечить директивам ЄС та створює перешкоди в набутті членства України в ЄС і потребує реагування з боку Європейської комісії.

4. Проблеми управління небезпечними відходами

Закон України «Про управління відходами», який набрав чинності 09 липня 2023 року, передбачив новий вид ліцензування – управління небезпечними відходами. Відповідно до новел законодавства, підприємства, що хочуть працювати у цій сфері, мають не лише збирати та зберігати небезпечні відходи, а й здійснювати їх оброблення (операції з відновлення або видалення). Отримання ліцензії виключно на операцію збирання відходів або на операцію зберігання відходів можливе, за умови наявності нотаріально посвідченого договору між експортером та особою, що відповідає за оброблення відходів, в якому визначено методи екологічно обґрунтованого управління відходами. Законодавець розраховував, що ці вимоги докорінно змінять ситуацію в країні, адже не секрет, що окремі недобросовісні підприємства протягом років накопичували та зберігали небезпечні відходи, які згодом опинялися в лісосмугах, занедбаних будівлях і навіть у річках. Нагадаємо, що за результатами перевірених Мінприроди у 2016-2017 роках 102 підприємств встановлено, що понад 50% не мали матеріально-технічної бази, заявленої у документах. Третина перевірених ліцензіатів взагалі не була знайдена за місцем провадження господарської діяльності, що зазначені у ліцензіях.⁴

Для виправлення цієї ситуації, закон навіть передбачив обов'язкову передліцензійну перевірку наявності та відповідності матеріально-технічної бази здобувача ліцензії перед її видачою. 31 жовтня 2023 року Міндовкілля своїм наказом № 729 затвердило Порядок здійснення перевірки відповідності матеріально-технічної бази здобувача ліцензії технологічним вимогам до здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, правилам технічної експлуатації установок та технологічним регламентам. Варто також згадати, що Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами Кабінет Міністрів України затвердив лише 5 грудня 2023 р., прийнявши Постанову № 1278. Тоді, як п. 4 Перехідних положень закону, зобов'язав суб'єкти господарювання у сфері управління небезпечними відходами, що здійснюють збирання та оброблення небезпечних відходів, отримати ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами протягом шести місяців з моменту набрання чинності цим Законом.

4

<https://epl.org.ua/eco-analytics/polisi-brif-povodzhennya-z-nebezpechnymy-vidhodamy-po-ukrayinsky/#sd-footnote10sym>

Опираючись на попередній негативний досвід щодо діяльності ліцензіатів, ми вирішили перевірити наскільки ефективний новий порядок отримання ліцензії. Та проаналізували з десяток підприємств, які отримали ліцензію вже на нових умовах.

Так, 23.08.2024 року Міндовкілля видало ліцензію ТОВ "Харків-Еко". З агрегатів, на основі яких ліцензія дозволяє операцію D10 - Спалювання на суші небезпечних відходів, є котел "ИНКА-100". Відповідно до технічного паспорту, наданого під час перевірки матеріально-технічної бази в березні 2024 року, котел використовує в якості палива тверді види палива (вугілля, деревина). При тому Міндовкілля робить висновок, що у цьому котлі передбачається видалення наступних видів відходів: деревина, промаслене дрантя, фільтри паливні, масляні та повітряні; нафтові шлами (пісок з нафтопродуктами), відходи пластмас, гумовотехнічні відходи, прострочені лікарські препарати, крім наркотичних засобів; відходи лаків та фарб, розчинники, спирти; синтетичні рідини. Яким чином твердопаливний котел став придатним для спалювання ряду небезпечних відходів, в тому числі рідин, незрозуміло.

04 червня 2024 року Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України видало ліцензію на право провадження господарської діяльності з управління 161 видом небезпечних відходів ТОВ «Утільторпром». Для більше ніж половини видів відходів дозволена операція D9 фізико-хімічне оброблення, яка не підкріплена матеріально-технічною базою ТОВ «Утільторпром». Акт перевірки матеріально-технічної бази містить обладнання потужністю аж 0 тон в рік лише для операції D9 для кислот. Окрім того, згідно ліцензії, пусті газові балони та інша металева упаковка можуть спалюватися в печі підприємства. Проте така операція суперечить технічному паспорту установки для термічного знищення відходів.

Як бачимо на практиці нові законодавчі норми не працюють. Підприємства і далі продовжують отримувати ліцензії без належної матеріально технічної бази. Причина цього доволі проста – відсутність дієвого нагляду за органом ліцензування та екологічного контролю за діяльністю ліцензіатів.

5. Відтермінування дії прийнятого законодавства до закінчення воєнного стану

Окрім того наявні випадки прийняття законодавства з відкладенням його дії до закінчення воєнного стану. Так 20.03.2023 року прийнято Закон України № 2973-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля». Відповідно до цього закону, державна система моніторингу довкілля - це система спостережень, збирання, оброблення, аналізу, зберігання та обміну інформацією про стан довкілля, вплив на нього, прогнозування його змін та розроблення науково обґрунтованих рекомендацій для прийняття ефективних управлінських рішень в Україні з метою забезпечення досягнення Цілей сталого розвитку.

Державна система моніторингу довкілля окрім таких підсистеми, як моніторинг атмосферного повітря; вод; земель і ґрунтів; лісів; біологічного та ландшафтного різноманіття; включає також моніторинг у сфері управління відходами. Зміни правильні і позитивні, моніторинг впроваджується з метою інформаційного забезпечення прийняття управлінських рішень, забезпечення прозорості даних та обміну інформацією щодо стану місць утворення, зберігання та видалення відходів, а також інших інформаційних потреб управління у сфері управління відходами, для цього мають використовуватися сучасні інформаційні технології, зокрема автоматизовані інформаційні системи у сфері управління відходами. У межах даних та інформації, що отримуються у сфері управління відходами має забезпечуватися технологічна сумісність та здійснюватися інформаційна взаємодія

інформаційної системи управління відходами із загальнодержавною екологічною автоматизованою інформаційно-аналітичною системою забезпечення прийняття управлінських рішень та доступу до екологічної інформації та з її мережею. Порядок здійснення моніторингу місць утворення, зберігання та видалення відходів визначається Кабінетом Міністрів України.

Однак даний закон набирає чинності через шість місяців з дня скасування чи припинення воєнного стану, що фактично нівелює сам факт його прийняття та руйнує надії на запровадження належної системи моніторингу довкілля, зокрема в частині управління відходами. На виконання норм цього закону 13 травня 2025 р. Кабінет Міністрів України прийняв Постанову № 551 «Деякі питання здійснення моніторингу місць утворення, зберігання та видалення відходів», яка набирає чинності разом з вищевказаним законом, тобто теж через шість місяців з дня скасування чи припинення воєнного стану.

Ще одним актом, який набере чинності після закінчення воєнного стану є Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 10.02.2025 № 263 «Про затвердження Правил технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивациі та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації». Варто зазначити, що відповідно до Національного плану управління відходами, в результаті його реалізації передбачається досягнути таких кількісних і якісних показників, як створення загальнонаціональної мережі регіональних полігонів для видалення побутових відходів до 2033 року (необхідно 146 полігонів). Загалом на теперішній час діє 5,7 тис. звалищ і полігонів загальною площею майже 8 тис. гектарів, 40 відсотків з них потребують рекультивациі. Лише близько 120 полігонів відповідають державним будівельним нормам. І лише 4 отримали дозвіл на здійснення операцій з захоронення побутових відходів відповідно до нових норм, згідно даних Реєстру Дозволів на здійснення операцій з оброблення відходів (ПП "ЕКО-СТАРТ" село Богданівка, Київська обл., ПАТ "КИЇВСПЕЦТРАНС" м. Київ, КП "ЕКОРЕСУРС" м. Калуш Івано-Франківська обл., КП "СНЯТИНСЬКИЙ ГОСПОДАР" місто Дрогобич Львівська область). Окрім того Мінекономіки має розробити Порядок розроблення програми контролю та моніторингу полігону та вимог до неї, затвердження якого заплановано у 2026 році згідно Плану заходів з реалізації Національного плану управління відходами на 2025—2033 роки. Чи запрацює даний порядок з моменту його прийняття, чи також після закінчення воєнного стану, як і більшість нормативних актів, що стосуються захоронення та полігонів, поки невідомо. Більше того, як показує практика, для підвищення ефективності впровадження нового законодавства на практиці потрібно провести навчання для всіх зацікавлених сторін, які мають відношення до його реалізації, зокрема для керівників полігонів, адже ті не завжди правильно розуміють та тлумачать норми законодавства.

6. Порушення строків затвердження регіональних планів управління відходами

Ще одним суттєвим кроком в реалізації реформи управління відходами є розроблення Регіональних планів управління відходами, які мали бути затверджені протягом одного року з моменту затвердження Національного плану управління відходами до 2033 року, тобто до кінця 2025 року. Проте станом на березень 2026 року лише 8 областей мають затверджені регіональні плани управління відходами на основі нового Нацплану. Ще майже половина областей перебуває на стадії розроблення або проходження стратегічної екологічної оцінки. 4 області мають регіональні плани, затверджені на основі старого Національного плану управління відходами до 2030 року, який скасовано в грудні 2024 року. Відтак такі регіональні плани мали б бути приведені у відповідність з новим діючим Нацпланом, адже на їх основі будуть розроблятися місцеві плани управління відходами. Розроблення та затвердження місцевих планів управління відходами відповідно до

законодавства має відбутися протягом року з моменту затвердження регіональних планів управління відходами. Таким чином до кінця цього року державне планування управління відходами мало б бути завершено. Однак чи встигнуть всі територіальні громади розробити та затвердити місцеві плани управління відходами у 2026 році, поки прогнозувати рано. Однак дві області точно залишаться як без регіональних планів, так і без місцевих планів управління відходами. Це Луганська та Донецька області, які не мають можливості розробити РПУВ через часткову окупацію їх територій та ведення воєнних дій.

7. Відсутність нормативно-правового регулювання управління відходами війни

В даному випадку варто згадати і за відходи, які утворюються внаслідок воєнних дій. Закон України «Про управління відходами», який хоч і був прийнятий після повномасштабного вторгнення, однак не врегулював питання управління відходами, що утворилися внаслідок ведення воєнних дій. Верховна Рада делегувала вирішення цього питання уряду. Планом заходів з реалізації Національного плану управління відходами на 2025—2033 роки передбачено затвердження Порядку управління окремими видами відходів, що утворилися внаслідок виникнення надзвичайної ситуації техногенного, природного або воєнного характеру. Відповідальні за розроблення проекту такого порядку Міндовкілля (Мінекономіки) та Міноборони, які мають виконати дане завдання до кінця 2026 року. Враховуючи масштаби руйнувань та кількість відходів, які утворюються щоденно, нормативне врегулювання порядку управління такими відходами є критично важливим як для уникнення їх негативного впливу на довкілля, так і для можливості планування державного управління такими відходами. Варто зазначити, що Національний план управління відходами не передбачає шляхів вирішення проблеми управління відходами війни.

8. Відсутність якісних статистичних даних для державного планування управління відходами

Проблемою є і вихідні дані, на яких ґрунтуються ці плани, – від Національного плану управління відходами до місцевих планів. Такі плани розроблені на основі статистичних даних, поданих суб'єктами господарювання. Під час війни статистика деякий час не подавалася, а пізніше її подавали не всі підприємства. Так 03 березня 2022 року було прийнято Закон України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни», відповідно до цього закону фізичні особи, фізичні особи - підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та/або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи. Протягом цього періоду до вказаних вище суб'єктів не застосовується адміністративна та/або кримінальна відповідальність за неподання чи несвоєчасне подання такої звітності та/або документів, а також не здійснюються будь-які перевірки щодо своєчасності та повноти подання таких звітів. Така відстрочка на подання статистичної та фінансової звітності була відмінена лише з 05.07.2025 року, коли вступив в дію Закон України № 4505-ІХ від 18.06.2025 року. Відсутність релевантних вихідних даних безумовно впливає на точність планування та прогнозування досягнення якісних та кількісних показників в сфері управління відходами, а також на спроможність перевірити їх виконання та досягнення. Відтак на наш погляд варто не скасовувати необхідність подання статистичної звітності, а спрощувати та полегшувати можливість її подання, підвищуючи якість, точність та повноту звітних даних. Зокрема уніфікувати форму для екологічного звітування, скасувавши десятки різноманітних форм та звітів, та створити єдине вікно для її подання, щоб еколог

на підприємстві міг працювати над покращенням екологічних показників, зокрема шляхом розроблення та виконання планів управління відходами підприємств, установ та організацій, а не витратити значну частину свого робочого часу на подання звітів. В основу розроблення Регіональних планів управління відходами мали б лягти плани управління відходами підприємств, установ та організацій та дані статистики, яку вони подають.

9. Відсутність санкцій за порушення законодавства щодо управління відходами

Варто зазначити, що на даний час не передбачено відповідальності за відсутність затвердженого плану управління відходами підприємств, установ та організацій, а також регіонального плану управління відходами.

07 жовтня 2025 року на сайті Мінекономіки було оприлюднено проєкт закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо вдосконалення відповідальності за правопорушення у сфері управління відходами». Законопроєкт передбачає приведення норм КУпАП у відповідність з нормами нового Закону України «Про управління відходами». Зокрема пропонується доповнити КУпАП статтею 82-11 «Відсутність плану управління відходами», за який передбачений штраф в розмірі від 850 до 1700 грн. Окрім того передбачена відповідальність за здійснення операцій з оброблення відходів без відповідного дозволу або недотримання показників і умов дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів; порушення правил ведення обліку відходів та/або подання звітності у сфері управління відходами; порушення вимог щодо передачі відходів; порушення встановлених правил і режиму експлуатації об'єктів оброблення відходів; порушення встановленого порядку подання декларації про відходи або неподання такої декларації; невжиття заходів з ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ. Однак на даний час такий проєкт у ВРУ не зареєстровано.

Варто згадати і за проєкт Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення його положень за кримінальні правопорушення проти довкілля та у сфері управління відходами», оприлюднений на сайті Мінекономіки 08 жовтня 2025 року. Законопроєктом передбачена кримінальна відповідальність за невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення, в тому числі території, що зазнала засмічення; псування, засмічення або забруднення земель, у тому числі відходами; забруднення атмосферного повітря шкідливими для життя, здоров'я людей або для довкілля забруднюючими речовинами, відходами промислового чи іншого виробництва; порушення правил охорони вод (водних об'єктів), яке спричинило забруднення або засмічення поверхневих чи підземних вод і водоносних горизонтів, джерел питних, лікувальних вод або зміну їхніх природних властивостей; ввезення на територію України чи транзит через її територію відходів без документа дозвільного характеру або з метою їх видалення в Україні, порушення правил перевезення територією України відходів, якщо такі діяння призвели до заподіяння матеріальної шкоди у великому розмірі, або інших тяжких наслідків. Однак, як і попередній, цей законопроєкт також ще не зареєстровано у ВРУ.

При цьому стаття 57 Закону України «Про управління відходами», передбачає перелік правопорушень в сфері управління відходами, за які винні особи мають нести дисциплінарну, адміністративну, адміністративно-господарську, цивільну чи кримінальну відповідальність. Зокрема до таких правопорушень віднесено:

- 1) здійснення операцій у сфері управління відходами без відповідного дозволу на здійснення таких операцій або недотримання умов дозволу;
- 2) порушення встановленого порядку подання декларації про відходи або неподання такої декларації;

- 3) порушення правил ведення обліку утворення відходів та операцій з управління відходами;
- 4) порушення строків та/або порядку подання звітності про утворення, збирання, перевезення та оброблення відходів;
- 5) порушення вимог щодо передачі відходів суб'єктам господарювання у сфері управління відходами;
- 6) порушення встановленого порядку управління відходами, що призвело до негативного впливу на здоров'я людей, забруднення навколишнього природного середовища та завдало економічних збитків;
- 7) порушення встановлених правил і режиму експлуатації установок та виробництв з оброблення відходів, полігонів для захоронення відходів;
- 8) порушення порядку ввезення в Україну, вивезення і транзиту відходів через територію України;
- 9) невиконання розпоряджень органів, що здійснюють державний контроль і нагляд за операціями з управління відходами та за місцями їх збирання та оброблення;
- 10) приховування, викривлення або відмову від надання повної та достовірної інформації за запитами посадових осіб і зверненнями щодо безпечності утворення відходів та управління ними, у тому числі про аварійні скиди відходів та їх наслідки;
- 11) несплату або несвоєчасну сплату екологічного податку за розміщення відходів;
- 12) невиконання цільових показників щодо підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу, іншого матеріального відновлення, включаючи зворотне заповнення.

Для того, щоб ця стаття і в цілому Закон України «Про управління відходами» запрацювали, має бути передбачена відповідальність за порушення в сфері управління відходами та створені всі правові передумови для притягнення винних осіб до відповідальності. Для цього склад та санкції правопорушень мають бути передбачені в Кодексі України про адміністративні правопорушення та в Кримінальному кодексі України. На даний час ці кодекси потребують внесення відповідних змін. Без запровадження відповідальності не варто розраховувати на добросовісне виконання законодавчих норм, якими проєвропейськими вони не були б.

10. Відсутність дієвої системи державного екологічного контролю

Якщо ж говорити про відповідальність, то слід зазначити, що система державного екологічного контролю в цілому потребує реформування. Україна потребує впровадження дієвого інституту контролю за дотриманням природоохоронного законодавства, який забезпечуватиме реальне та оперативне виявлення порушень, фіксуватиме заподіяну шкоду та сприятиме її відшкодуванню, а також попереджатиме виникнення аналогічних порушень у майбутньому. З цією метою ще у лютому 2020 року у ВРУ було зареєстровано проєкт Закону № 3091 «Про державний екологічний контроль». В липні 2021 року його було прийнято в першому читанні, і вже майже 5 років він готується на друге читання. Насправді ж прийняття даного законопроєкту так само не в пріоритеті Уряду та Парламенту, як і багато інших природоохоронних законопроєктів. 13 березня 2022 р. КМУ прийняв постанову № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) в умовах воєнного стану». Однак, до цієї постанови ситуація не була значно кращою. Частковий мораторій на проведення перевірок підприємств контролюючими органами, в тому числі які здійснюють державний контроль за дотриманням природоохоронного та санітарного законодавства, в Україні діє з 2014 року на підставі різних нормативно-правових актів. Окрім того потрібно привести у відповідність до вимог сучасності Положення про ДЕІ та уніфікований акт перевірки ДЕІ.

Як бачимо, просування євроінтеграційних процесів стримується не лише труднощами адаптації вимог Європейського Союзу до національного законодавства України, а й низкою глибоких системних проблем, які значною мірою уповільнюють реалізацію реформи управління відходами. Додатковими перешкодами виступають адміністративні бар'єри, недостатній рівень політичної волі, домінування економічних інтересів бізнесу над екологічними пріоритетами, а також відтермінування введення в дію окремих норм законодавства у сфері поводження з відходами. Ситуацію також ускладнює відсутність належно функціонуючої системи моніторингу та звітності, а найсуттєвішою проблемою залишається слабкий контроль за дотриманням законодавчих вимог і фактична безкарність за їх порушення. Лише за умови системного вирішення зазначених проблем Україна зможе ефективно імплементувати європейські стандарти та наблизити свою систему управління відходами до практик Європейського Союзу.

Розділ III. Рекомендації ключових законодавчих ініціатив для завершення апроксимації актів Розділу 27 acquis ЄС в сфері управління відходами

Попри досягнутий прогрес у наближенні національного законодавства до вимог ЄС у сфері управління відходами, низка положень Розділу 27 acquis ЄС залишається невиконаною або імплементованою частково. Йдеться як про неповну транспозицію окремих директив, так і про прогалини у вже прийнятих законодавчих актах. Для повної адаптації українського законодавства до норм Розділу 27 acquis EU в частині управління відходами та повноцінного запуску реформи управління відходами, що визначена Законом України «Про управління відходами» та Національним планом, Уряд мав би перейти до стадії розроблення та прийняття низки законодавчих та підзаконних актів, спрямованих на запуск передбачених ними механізмів та інструментів, а також усунути недоліки та прогалини чинного законодавства, які перешкоджають їх ефективному та дієвому впровадженню

1. В частині Директиви 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19 листопада 2008 року про відходи та скасування деяких директив:

Внести зміни до Закону України «Про управління відходами».

Необхідно внести зміни до Закону України «Про управління відходами» а саме: забезпечити нормативне закріплення ієрархії поводження з відходами як обов'язкової для застосування при прийнятті управлінських рішень на національному, регіональному та місцевому рівнях.

Забезпечити введення в дію підзаконних нормативно-правових актів, прийняття яких відтерміновано у зв'язку з воєнним станом, із визначенням чітких строків та перехідних механізмів їх застосування, а саме:

Ввести в дію Закон України від 20.03.2023 року № 2973-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля».

Ввести в дію Постанову Кабінету Міністрів України від 13 травня 2025 р. № 551 «Деякі питання здійснення моніторингу місць утворення, зберігання та видалення відходів»

Також слід утриматися від розробки та прийняття законодавчих та підзаконних актів, що спрощують дозвільну діяльність в сфері здійснення операцій із відходами та скасувати чинні нормативні акти, які це дозволяють, а саме:

Скасувати постанову Кабінету Міністрів України № 1003 від 30 серпня 2024 р. «Про реалізацію експериментального проєкту щодо спрощеного порядку отримання дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів».

Прийняти вузькопрофільні закони, що регулюють питання управління відходами упаковки, відходами електронного та електричного обладнання, відходами батарей та акумуляторів, транспортних засобів, знятих з експлуатації, мастил (олив), шин, текстилю. Розробити перехідні механізми для впровадження РВВ з урахуванням воєнного стану та післявоєнного відновлення, включно з поетапним запуском систем збирання та звітності.

Створити реєстр виробників продукції, щодо якої встановлено розширену відповідальність виробника, та реєстр організацій розширеної відповідальності виробників, які містять

відповідні розділи щодо відходів упаковки, відходів електронного та електричного обладнання, відходів батарей та акумуляторів, транспортних засобів, знятих з експлуатації, мастил (олив), шин, текстилю.

Прийняти підзаконні нормативно-правові акти, прийняття яких передбачено Законом України «Про управління відходами».

Прийняти постанову Кабінету Міністрів України «Деякі питання виявлення та обліку відходів, власник яких не встановлений».

Затвердити цільові показники щодо підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу, іншого матеріального відновлення, включаючи зворотне заповнення, та порядок їх виконання.

Посилити державний контроль та відповідальність за всіма суб'єктами господарювання, органами місцевого самоврядування, що здійснюють операції з відходами, а саме:

Прийняти проєкт Закону № 3091 «Про державний екологічний контроль»;

Прийняти проєкт Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо удосконалення його положень за кримінальні правопорушення проти довкілля та у сфері управління відходами»;

Прийняти проєкт закон «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо вдосконалення відповідальності за правопорушення у сфері управління відходами»;

Внести зміни в Кодекс України про адміністративні правопорушення та Кримінальний процесуальний кодекс України, якими передбачити відповідальність за порушення, наведені в статті 57 Закону України «Про управління відходами».

2. В частині Директиви ЄС 1999/31/ЄС про захоронення відходів та Директиви ЄС 2018/850 про внесення змін до Директиви 1999/31/ЄС про захоронення відходів

Внести зміни до Закону України «Про управління відходами».

Розробити і прийняти законопроєкт щодо внесення змін до Закону України “Про управління відходами” для приведення термінології “відходи, що біологічно розкладаються” та “біовідходи” у відповідність з Директивою про відходи та Директивою про захоронення відходів та розрахунку (встановлення) та використання фінансового забезпечення (гарантії) операторів полігонів.

Розробити і прийняти законопроєкт щодо внесення змін до Закону України “Про управління відходами”, яким встановити цільові показники щодо зменшення обсягів захоронення побутових відходів на полігонах та зменшення обсягів захоронення побутових відходів, що біологічно розкладаються на полігонах.

Прийняти вузькопрофільні закони, що регулюють питання управління різними видами відходів.

Забезпечити введення в дію підзаконних нормативно-правових актів, прийняття яких відтерміновано у зв'язку з воєнним станом, із визначенням чітких строків та перехідних механізмів їх застосування, а саме:

Ввести в дію Постанову Кабінету Міністрів України від 13 травня 2025 р. № 551 «Деякі питання здійснення моніторингу місць утворення, зберігання та видалення відходів»

Ввести в дію Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 10.02.2025 № 263 «Про затвердження Правил технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації».

Прийняти підзаконні нормативно-правові акти, прийняття яких передбачено Законом України «Про управління відходами».

Розробити та затвердити Порядок розроблення програми контролю та моніторингу полігону та вимог до неї. Ввести в дію такий Порядок з моменту його затвердження. Відповідальний орган – Мінекономіки

Затвердити цільові показники щодо підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу, іншого матеріального відновлення, включаючи зворотне заповнення, та порядок їх виконання.

3. В частині Директиви Європейського Парламенту та Ради 94/62/ЄС від 20 грудня 1994 року про упаковку та відходи упаковки:

Необхідно ухвалити Закон України «Про пакування та відходи пакування» з урахуванням вимог нового Регламенту (ЄС) 2025/40. Розробити та затвердити передбачені ним підзаконні нормативно-правові акти.

Доопрацювати та прийняти закон про пакування та відходи пакування, зокрема, необхідно встановити екологічні вимоги до упаковки, спрямовані на зменшення її обсягу та ваги, обмеження використання небезпечних речовин і забезпечення можливості повторного використання та перероблення матеріалів. Важливим елементом є запровадження принципу розширеної відповідальності виробника, відповідно до якого виробники та імпортери упаковки несуть фінансову й організаційну відповідальність за збір, сортування, перероблення та утилізацію відходів після її використання. Крім того, законодавство має передбачати встановлення цільових показників перероблення відходів упаковки, створення ефективної системи їх роздільного збирання, впровадження правил маркування матеріалів упаковки, а також забезпечення належного моніторингу, звітності та інформування населення щодо поводження з такими відходами.

4. В частині Директиви (ЄС) 2019/904 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 року про зменшення впливу деяких пластикових виробів на навколишнє середовище

Доопрацювати та прийняти проєкт закону «Про обмеження виробництва та обігу пластикової продукції одноразового використання» та передбачені ним підзаконні нормативно-правові акти.

Закон повинен передбачати запровадження обмежень або заборони на використання окремих видів одноразової пластикової продукції, для якої існують доступні альтернативи, а також впровадження заходів зі скорочення споживання певних пластикових виробів. Крім

того, законодавство має передбачати вимоги щодо маркування продукції, яка містить пластик, запровадження принципу розширеної відповідальності виробника для окремих категорій товарів, встановлення цільових показників щодо збирання пластикових пляшок для напоїв, а також стимулювання використання переробленого пластику у виробництві нової продукції. Важливим елементом також є створення систем моніторингу, звітності та інформування населення щодо негативного впливу пластикових відходів і необхідності їх належного збирання та перероблення.

5. В частині Директиви Європейського Парламенту та Ради 2006/66/ЄС від 6 вересня 2006 року про батареї та акумулятори, а також відпрацьовані батареї та акумулятори, що скасовує Директиву 91/157/ЄЕС:

Розробити та прийняти закон «Про електричне та електронне обладнання та відходи електричного та електронного обладнання» та передбачені ним підзаконні нормативно-правові акти.

В законі передбачити встановлення обмежень на використання небезпечних речовин у батареях та акумуляторах, зокрема ртуті та кадмію, а також вимоги щодо їх належного збирання, перероблення та утилізації. Крім того, законодавство має передбачати встановлення цільових показників щодо рівня збирання та перероблення таких відходів, впровадження вимог до маркування батарейок і акумуляторів, а також створення ефективної системи моніторингу, звітності та інформування населення про необхідність їх окремого збирання і належного поводження. Важливим елементом також є запровадження принципу розширеної відповідальності виробника, відповідно до якого виробники та імпортери батарейок і акумуляторів повинні забезпечувати фінансування та організацію систем збирання і перероблення відпрацьованих елементів живлення. Запровадити поетапне введення зобов'язань виробників та імпортерів з урахуванням умов воєнного стану та післявоєнного відновлення.

6. В частині Директиви 2012/19/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року про відходи електричного та електронного обладнання (WEEE) (перероблена) та скасування Директиви 2002/96/ЄС

Розробити та прийняти закон «Про електричне та електронне обладнання та відходи електричного та електронного обладнання» та передбачені ним підзаконні нормативно-правові акти.

Законодавство має передбачати встановлення цільових показників щодо рівня збирання та перероблення таких відходів, впровадження вимог до маркування продукції, створення системи обліку та звітності щодо обсягів утворення і перероблення відходів електроніки, а також інформування споживачів про необхідність їх окремого збирання та належного поводження. Як і в попередніх випадках, слід запровадити принцип розширеної відповідальності виробника, створити ефективну систему збирання, транспортування, оброблення, перероблення та утилізації відходів електричного й електронного обладнання з метою зменшення їх негативного впливу на довкілля та здоров'я людини.

7. В частині Директиви 2011/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 8 червня 2011 року про обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні

Привести Технічний Регламент обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 139, у відповідність до норм Директиви 2011/65/ЄС.

Зробити детальний аналіз відповідності Технічного Регламенту вимогам Директиви 2011/65/ЄС та узгодити норми регламенту з вимогами Директиви.

8. В частині Директиви 2000/53/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18 вересня 2000 року про транспортні засоби, що вийшли з експлуатації

Розробити та прийняти проєкт закону «Про транспортні засоби, зняті з експлуатації, відходи шин та масел (олив)» та передбачені ним підзаконні нормативно-правові акти.

В законі передбачити запровадження заходів, спрямованих на запобігання утворенню відходів від транспортних засобів, обмеження використання небезпечних речовин у їх виробництві, а також створення ефективної системи збирання, демонтажу, повторного використання, перероблення та утилізації компонентів автомобілів, встановлення цільових показників щодо рівня повторного використання та перероблення матеріалів, запровадження вимог до маркування компонентів і матеріалів, а також створення системи моніторингу та звітності щодо поводження з такими відходами, ну і звичайно ж запровадження принципу розширеної відповідальності виробника, відповідно до якого виробники та імпортери транспортних засобів повинні брати участь у фінансуванні та організації систем приймання і перероблення транспортних засобів, що вийшли з експлуатації.

9. В частині Директиви 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 березня 2006 року про управління відходами видобувної промисловості та про внесення змін до Директиви 2004/35/ЄС

Доопрацювати та прийняти проєкт закону «Про управління відходами видобувної промисловості» та передбачені ним підзаконні нормативно-правові акти.

Законодавство має передбачати вимоги до отримання дозволів на експлуатацію об'єктів, на яких утворюються, зберігаються або обробляються відходи видобувної промисловості, тобто ті, що виникають під час видобутку та переробки мінеральних ресурсів, розроблення планів управління відходами видобувної промисловості, проведення моніторингу їх впливу на довкілля, а також здійснення заходів із запобігання аваріям і ліквідації їх наслідків. Крім того, необхідно забезпечити механізми фінансових гарантій для покриття витрат на закриття об'єктів і рекультивацию територій, а також створити систему звітності та контролю за поводженням з такими відходами.

10. В частині Регламенту (ЄС) 2024/1157 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року про перевезення відходів, про внесення змін до Регламентів (ЄС) № 1257/2013 та (ЄС) 2020/1056 та про скасування Регламенту (ЄС) № 1013/2006

Внести зміни в Постанову Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2024 р. № 1067 «Про затвердження Порядку надання письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів та висновку на транскордонне перевезення відходів».

Україна приводила своє законодавство у відповідність з вимогами Регламенту (ЄС) № 1013/2006. Однак подальша гармонізація повинна відбуватися з врахуванням положень нового Регламенту (ЄС) 2024/1157, який поступово замінює Регламент (ЄС) № 1013/2006. Для повного наближення до вимог ЄС Україна повинна проаналізувати та привести чинне законодавство у відповідність з вимогами Регламенту (ЄС) 2024/1157, а саме оновити процедури дозволів і повідомлень щодо перевезення відходів; впровадити електронні системи обміну інформацією між органами контролю; посилити механізми боротьби з незаконним перевезенням відходів.

Висновки

Стан виконання розділу 27 acquis ЄС у сфері управління відходами можна оцінити як частково реалізований. Сформовані основні правила і структура системи, що наближає законодавство до вимог ЄС і дає основу для подальшого нарощення нормативно-правового регулювання. Прийнято рамковий Закон України «Про управління відходами» та низку підзаконних актів. Можна сказати, що на даний час створено нормативний фундамент, що дозволяє розбудовувати повноцінну систему управління відходами.

Однак, незважаючи на прийняття рамкового Закону України «Про управління відходами», імплементація норм європейського законодавства у сфері управління відходами у повному обсязі не завершена. Для повноцінного запуску реформи управління відходами, що визначена законом та Національним планом, Уряд та Парламент мали би перейти до якнайшвидшого розроблення та прийняття низки законодавчих та підзаконних актів, спрямованих на запуск передбачених рамковим законом механізмів та інструментів.

На початок 2026 року в Україні так і не прийняті вузькопрофільні закони. Зокрема, відсутній закон щодо виробників продукції, у результаті використання якої утворюються відходи упаковки, електричного та електронного обладнання, батарей і акумуляторів, транспортних засобів, знятих з експлуатації, мастил (олив), шин, текстилю тощо. Як наслідок, неможливість розроблення та впровадження підзаконних актів, які визначають конкретні процедури та стандарти поводження з різними видами відходів та неможливість повноцінно запустити впровадження реформи управління відходами. Через відсутність спеціальних законів щодо реалізації РВВ щодо певних видів відходів гальмується розробка інфраструктури рециклінгу відходів, що не дозволяє зменшити їхнє захоронення. Це, в свою чергу, гальмує запровадження системи розширеної відповідальності виробника, що є однією з цілей державної політики у сфері запобігання утворенню та управління відходами.

Затримки у законодавчому процесі та низький рівень пріоритетності екологічних питань на державному рівні призводить до того, що низка розроблених законодавчих актів роками зависає у Верховній Раді і в кінцевому результаті знімається з розгляду. Частина законодавчих положень, які все ж таки були прийняті, досі не введена в дію через воєнний стан, що уповільнює практичне виконання їхніх положень. Уряд постійно намагається спростити дозвільну діяльність для бізнесу, операторів сміттєзвалищ, відтермінувати онлайн моніторинг забруднення довкілля, та самоосувається від контролю за бізнесом.

Гальмують євроінтеграційні процеси та впровадження реформи управління відходами в Україні й інші системні проблеми, такі як відсутність системи моніторингу довкілля та якісних статистичних даних для державного планування управління відходами, порушення строків затвердження регіональних планів управління відходами, недовіра системи управління небезпечними відходами та системи державного екологічного контролю, відсутність ефективних санкцій за порушення законодавства щодо управління відходами та відсутність нормативно-правового регулювання управління відходами війни.

Проте, чи не найбільшою проблемою є відсутність пріоритетності збереження довкілля і встановлення курсу на економічно-вигідне природокористування, як наслідок ліквідація профільного Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України шляхом його об'єднання з Міністерством економіки України та Міністерством аграрної політики та продовольства України. Створення окремого ЦОВВ для реалізації державної політики в сфері управління відходами, як це передбачено в рамковому законі, відкладено на невизначений термін.

Окрім того потребує врегулювання питання управління окремими видами відходів, що утворилися внаслідок виникнення надзвичайної ситуації техногенного, природного або воєнного характеру. Наразі це питання врегульоване точково. Через неефективне нормативно-правове регулювання поведіння з відходами від руйнувань, а також відсутність вказівки на впровадження циркулярної економіки на стратегічному рівні, вказані відходи продовжують забруднювати довкілля, створювати ризики для здоров'я населення та не повертаються в економіку.

Тому, щоб повністю відповідати вимогам ЄС, потрібно ухвалити низку вузькопрофільних законів, внести зміни в рамковий Закон України «Про управління відходами», встановити чіткі цільові показники щодо підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу, іншого матеріального відновлення, включаючи зворотне заповнення, та порядок їх виконання. Не менш важливими для успішного впровадження реформи є також прийняття та дієвість горизонтальних законів, що регулюють екологічний контроль і моніторинг довкілля, а також гарантують немінучість відповідальності за порушення встановлених вимог і передбачають адекватний рівень санкцій. Однак, робота в цьому напрямку ведеться дуже повільно, а інколи навіть приймаються законодавчі нормативно-правові акти, що гальмують запуск реформи на практиці. Загалом успішна реалізація реформи управління відходами вимагає координації зусиль між державою, експертами, місцевим самоврядуванням, бізнесом та громадянами.

Аналіз прогресу апроксимації в українське законодавство Директив та регламентів ЄС що стосуються управління відходами

N п/п	Акт законодавства ЄС	Що зроблено	Що не зроблено	Рекомендації
1.	<p>Директива 2008/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19 листопада 2008 року про відходи та скасування деяких директив</p> <p>CELEX: 32008L0098;</p>	<p>В червні 2022 року прийнято Закон України «Про управління відходами», який набрав чинності в липні 2023 року. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2320-20#Text</p> <p>Прийнято Закон України від 20.03.2023 року № 2973-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля». Закон набирає чинності через шість місяців з дня скасування чи припинення воєнного стану.</p> <p>На виконання ЗУ «Про управління відходами», було прийнято ряд підзаконних нормативно-правових актів КМУ, Міндовкілля та</p>	<p>Не набрав чинності Закон України від 20.03.2023 року № 2973-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля».</p> <p>Не прийняті вузькопрофільні закони (див. таблицьку далі), які б дозволяли запустити принцип – РВВ (розширеної відповідальності виробника)</p> <p>Не розроблено та не прийнято ЗУ «Про відходи текстилю».</p> <p>Не прийняті Цільові показники щодо збирання, підготовки до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення відходів, необхідні для досягнення</p>	<p>Прийняти вузькопрофільні закони та Цільові показники щодо збирання, підготовки до повторного використання та рециклінгу або іншого відновлення відходів. (ч. 7 ст. 13 Закону Цільові показники щодо підготовки відходів до повторного використання, рециклінгу, іншого матеріального відновлення, включаючи зворотне заповнення, та порядок їх виконання затверджуються Кабінетом Міністрів України.)</p> <p>Розробити та прийняти ЗУ «Про відходи текстилю»</p>

		Мінрозвитку (Додаток 2).	цілей, встановлених частиною першою статті 3 цього Закону, які визначаються законами України щодо продукції, на яку поширюється розширена відповідальність виробника, та Кабінетом Міністрів України (щодо інших видів відходів). ч. 5 ст. 6 ЗУ «Про управління відходами».	
			Не розроблено та не затверджено Порядок розроблення програми контролю та моніторингу полігону та вимог до неї.	
2.	Директива ЄС 1999/31/ЄС про захоронення відходів та Директива ЄС 2018/850 про внесення змін до Директиви 1999/31/ЄС про захоронення відходів	Прийнято, але не введено в дію Постанову Кабінету Міністрів України від 13 травня 2025 р. № 551 «Деякі питання здійснення моніторингу місць утворення, зберігання та видалення відходів» Та Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 10.02.2025 № 263 «Про затвердження Правил технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та	Не розроблено та не затверджено Порядок розроблення програми контролю та моніторингу полігону та вимог до неї. Не введено в дію Постанову Кабінету Міністрів України від 13 травня 2025 р. № 551 «Деякі питання здійснення моніторингу місць утворення, зберігання та видалення відходів» Не введено в дію Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від	Напрацювати та прийняти закон про внесення змін до Закону України «Про управління відходами» для приведення термінології «відходи, що біологічно розкладаються» та «біовідходи» у відповідність з Директивою про відходи та Директивою про захоронення відходів та розрахунку (встановлення) та використання фінансового забезпечення (гарантії) операторів полігонів; Розробити та затвердити Порядок

		догляду за полігонами після припинення їх експлуатації».	10.02.2025 № 263 «Про затвердження Правил технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації». Не встановлено цільові показники щодо зменшення обсягів захоронення побутових відходів на полігонах та зменшення обсягів захоронення побутових відходів, що біологічно розкладаються на полігонах.	розроблення програми контролю та моніторингу полігону та вимог до неї. Розробити і прийняти законопроект щодо внесення змін до Закону України «Про управління відходами», яким встановити цільові показники щодо зменшення обсягів захоронення побутових відходів на полігонах та зменшення обсягів захоронення побутових відходів, що біологічно розкладаються на полігонах.
3.	Директива Європейського Парламенту та Ради 94/62/ЄС від 20 грудня 1994 року про упаковку та відходи упаковки CELEX: 31994L0062; Регламент (ЄС) 2025/40 Європейського Парламенту та Ради від 19 грудня 2024 року про упаковку та відходи упаковки, що вносить зміни до Регламенту (ЄС) 2019/1020 та	В жовтні 2023 року у ВРУ зареєстровано 3 проекти Закону про упаковку та відходи упаковки № 10066 , № 10066-1 та № 10066-2. Урядовий проєкт № 10066 було відкликано 17.07.25 року. Альтернативні законопроекти на сайті ВРУ позначені зі статусом - опрацьовується в комітеті. Жодних слухань не було.		Прийняти закон Про упаковку та відходи упаковки

	<p>Директиви (ЄС) 2019/904 та скасовує Директиву 94/62/ЄС</p> <p>CELEX: 32025R0040;</p>			
4.	<p>Директива (ЄС) 2019/904 Європейського Парламенту та Ради від 5 червня 2019 року про зменшення впливу деяких пластикових виробів на навколишнє середовище</p> <p>CELEX: 32019L0904</p>	<p>Проект Закону про обмеження виробництва та обігу пластикової продукції одноразового використання на території України.</p> <p>Проект знято з розгляду у вересні 2023 року, нового немає, хоча є інформація за 2024 рік, що Уряд його розробляє.</p> <p>https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72805</p> <p>https://suspilne.media/782675-mense-plastiku-urad-napracovue-za-konoproekt-proti-odno-razovoi-plastikovo-produkci/</p>		<p>Напрацювати та прийняти Закон про обмеження виробництва та обігу пластикової продукції одноразового використання на території України.</p>
5.	<p>Директива Європейського Парламенту та Ради 2006/66/ЄС від 6 вересня 2006 року про батареї та акумулятори, а також відпрацьовані батареї та акумулятори, що скасовує</p>	<p>Проект закону про батареї та акумулятори Знятий з розгляду в лютому 2023 року, нового немає.</p> <p>https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67236</p>		<p>Напрацювати та прийняти Проект закону про батареї та акумулятори</p>

	<p>Директиву 91/157/ЄЕС</p> <p>CELEX: 02006L0066;</p> <p>Регламент (ЄС) 2023/1542 Європейського Парламенту та Ради від 12 липня 2023 року щодо батарейок та відпрацьованих батарейок, про внесення змін до Директиви 2008/98/ЄС та Регламенту (ЄС) 2019/1020 та про скасування Директиви 2006/66/ЄС</p> <p>CELEX: 32023R1542;</p>			
6.	<p>Директива 2012/19/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 липня 2012 року про відходи електричного та електронного обладнання (WEEE) (перероблена) та скасування Директиви 2002/96/ЄС</p> <p>CELEX: 32012L0019</p>	<p>Проект закону про відходи електричного та електронного обладнання; Проект знято з розгляду в лютому 2023 року Новий проект закону не напрацьовано https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67234</p>		<p>Розробити та прийняти закон про електричне та електронне обладнання та відходи електричного та електронного обладнання;</p>
7.	<p>Директива 2011/65/ЄС Європейського Парламенту та</p>	<p>Постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 139 затверджено</p>	<p>Перелік речовин та максимальні значення концентрації, допустимі за вагою</p>	<p>Внести зміни до Технічного регламенту обмеження використання</p>

	<p>Ради від 8 червня 2011 року про обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні</p> <p><u>CELEX: 32011L0065</u></p>	<p>Технічний регламент обмеження використання деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні</p> <p><u>https://www.kmu.gov.ua/npas/249810730</u></p>	<p>в однорідних матеріалах Додатку 2 Технічного регламенту не відповідає переліку, вказаному в Додатку II Директиви.</p>	<p>деяких небезпечних речовин в електричному та електронному обладнанні, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 139, з метою узгодження Додатку II до Директиви 2011/65/ЄС та Додатку 2 до Технічного регламенту.</p> <p>Проаналізувати Технічний Регламент на повну відповідність Директиві та внести відповідні зміни.</p>
8.	<p>Директива 2000/53/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18 вересня 2000 року про транспортні засоби, що вийшли з експлуатації</p> <p><u>CELEX: 02000L0053;</u></p>	<p>Нічого не зроблено</p>		<p>Напрацювати та прийняти закон Про транспортні засоби, зняті з експлуатації, відходи шин та масел (олив);</p>
9.	<p>Директива 2006/21/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 березня 2006 року про управління відходами видобувної</p>	<p>05.11.2024 р. у ВРУ було зареєстровано Проект закону про управління відходами видобувної промисловості № 12180</p> <p>Проект не прийнято,</p>		<p>Напрацювати та прийняти Проект закону про управління відходами видобувної промисловості.</p>

	<p>промисловості та про внесення змін до Директиви 2004/35/ЄС</p> <p>CELEX: 32006L0021;</p>	<p>відхилено та знято з розгляду в червні 2025 року.</p> <p>https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/Card/45181</p>		
10.	<p>Регламент (ЄС) 2024/1157 Європейського Парламенту та Ради від 11 квітня 2024 року про перевезення відходів, про внесення змін до Регламентів (ЄС) № 1257/2013 та (ЄС) 2020/1056 та про скасування Регламенту (ЄС) № 1013/2006</p> <p>CELEX: 32024R1157</p>	<p>Прийнято Постанову Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2024 р. № 1067 «Про затвердження Порядку надання письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів та висновку на транскордонне перевезення відходів».</p>		<p>Гармонізувати з регламентами ЄС у сфері перевезення, експорту, імпорту та відвантаження відходів Закон України «Про управління відходами» та Постанову Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2024 р. № 1067 «Про затвердження Порядку надання письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів та висновку на транскордонне перевезення відходів».</p>

**Перелік підзаконних нормативно-правових актів,
прийнятих на виконання ЗУ «Про управління відходами»**

Акти Кабінету Міністрів України:

1. Постанова КМУ від 7 травня 2022 р. № 556 «Деякі питання подання декларації про відходи», якою затверджено

- Порядок подання декларації про відходи;
- Форму декларації про відходи.

2. Постанова КМУ від 30 червня 2023 р. № 667 «Про затвердження Порядку розроблення та затвердження регіональних планів управління відходами.

3. Постанова КМУ від 8 серпня 2023 р. № 827 «Деякі питання оголошення припинення статусу відходів», якою затверджено

- Порядок оголошення припинення статусу відходів;
- Перелік видів відходів, щодо яких може бути оголошено припинення статусу відходів;
- Критерії, що визначають припинення статусу відходів.

4. Постанова КМУ від 8 серпня 2023 р. № 835 «Про затвердження Правил надання послуги з управління побутовими відходами та типових договорів про надання послуги з управління побутовими відходами», якою затверджено

- Правила надання послуги з управління побутовими відходами;
- Типовий індивідуальний договір про надання послуги з управління побутовими відходами;
- Типовий колективний договір про надання послуги з управління побутовими відходами;
- Типовий договір з індивідуальним споживачем про надання послуги з управління побутовими відходами;
- Типовий договір з колективним споживачем про надання послуги з управління побутовими відходами.

5. Постанова КМУ від 25 серпня 2023 р. № 918 «Про затвердження порядку проведення конкурсу на здійснення операцій із збирання та перевезення побутових відходів».

6. Постанова КМУ від 5 вересня 2023 р. № 947 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження місцевих планів управління відходами».

7. Постанова КМУ від 26 вересня 2023 р. № 1031 «Про затвердження Порядку формування середньозваженого тарифу на послугу з управління побутовими відходами, а також тарифів на збирання, перевезення, відновлення та видалення побутових відходів».

8. Постанова КМУ від 20 жовтня 2023 р. № 1102 «Про затвердження Порядку класифікації відходів та Національного переліку відходів».

9. Постанова КМУ від 17 листопада 2023 р. № 1214 «Деякі питання віднесення речовин або предметів до побічних продуктів», якою затверджено

- Порядок віднесення речовин та предметів до побічних продуктів;
- Критерії для віднесення речовин, предметів до побічних продуктів.

10. Постанова КМУ від 5 грудня 2023 р. № 1279 «Про затвердження Порядку створення та адміністрування інформаційної системи управління відходами.

11. Постанова КМУ від 19 грудня 2023 р. № 1328 «Про затвердження порядку видачі (відмови у видачі, припинення дії) дозволу на здійснення операцій з оброблення відходів.

12. Постанова КМУ від 1 березня 2024 р. № 229 «Про затвердження Технічних вимог до експлуатації установок із спалювання відходів та установок із сумісного спалювання відходів.

13. Постанова КМУ від 17 вересня 2024 р. № 1067 «Про затвердження Порядку надання письмової згоди (повідомлення) на транскордонне перевезення небезпечних відходів та висновку на транскордонне перевезення відходів».

14. Розпорядження КМУ від 27 грудня 2024 р. № 1353-р «Про затвердження Національного плану управління відходами», окремими розділами якого є Запобігання утворенню відходів до 2033 року та Зменшення захоронення біовідходів.

15. Постанова КМУ від 5 лютого 2026 р. № 144 «Про затвердження Порядку виконання цільових показників щодо підготовки відходів будівництва та знесення до повторного використання, рециклінгу, іншого матеріального відновлення, включаючи зворотне заповнення.

16. Проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання виявлення та обліку відходів, власник яких не встановлений».

Накази Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України

1. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 31.10.2023 № 729 «Порядок здійснення перевірки відповідності матеріально-технічної бази здобувача ліцензії технологічним вимогам до здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, правилам технічної експлуатації установок та технологічним регламентам». (втратив чинність 14.08.2025 року)

2. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 09.08.2024 № 1003 «Про затвердження Порядку розроблення планів управління відходами підприємств, установ та організацій.

3. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 26.11.2024 № 1534 «Про затвердження Порядку ведення державного обліку відходів та подання звітності та Типової форми обліку відходів», яким затверджено

- Порядок ведення державного обліку відходів та подання звітності;
- Електронну звітну форму;
- Типову форму обліку відходів.

4. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 26.11.2024 № 1534 Про затвердження Порядку ведення державного обліку відходів та подання звітності та Типової форми обліку відходів, яким затверджено.

- Порядок ведення державного обліку відходів та подання звітності;
- Електронну звітну форму;
- Типову форму обліку відходів.

5. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 10.02.2025 № 263 «Про затвердження Правил технічної експлуатації полігонів, припинення експлуатації, рекультивації та догляду за полігонами після припинення їх експлуатації. (набирає чинності після закінчення воєнного стану).

6. Наказ Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 25.04.2025 № 856 «Деякі питання експлуатації установок спалювання відходів та установок сумісного спалювання відходів», яким затверджено

- Правила технічної експлуатації установок із спалювання відходів та установок із сумісного спалювання відходів;

- Зміни до Нормативів граничнодопустимих викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел, затверджених наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 27 червня 2006 року № 309.

- Зміни до Технологічних нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин із устаткування (установки) для виробництва цементного клінкеру в обертових випалювальних печах, виробнича потужність яких перевищує 500 тонн на день, затверджених наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 20 січня 2009 року № 23.

Накази Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України

1. Наказ Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України від 22.01.2026 № 992 «Про затвердження Порядку проведення перевірки відповідності матеріально-технічної бази здобувача ліцензії технологічним вимогам до здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами, правилам технічної експлуатації установок та технологічним регламентам».

Накази Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України

1. Наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 13.06.2023 № 489 «Про затвердження Правил компостування біовідходів їх утворювачами на присадибних, дачних і садових ділянках.

2. Наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 08.09.2023 № 800 «Про затвердження Порядку розроблення, погодження та затвердження інвестиційних програм суб'єктів господарювання у сфері управління побутовими відходами».

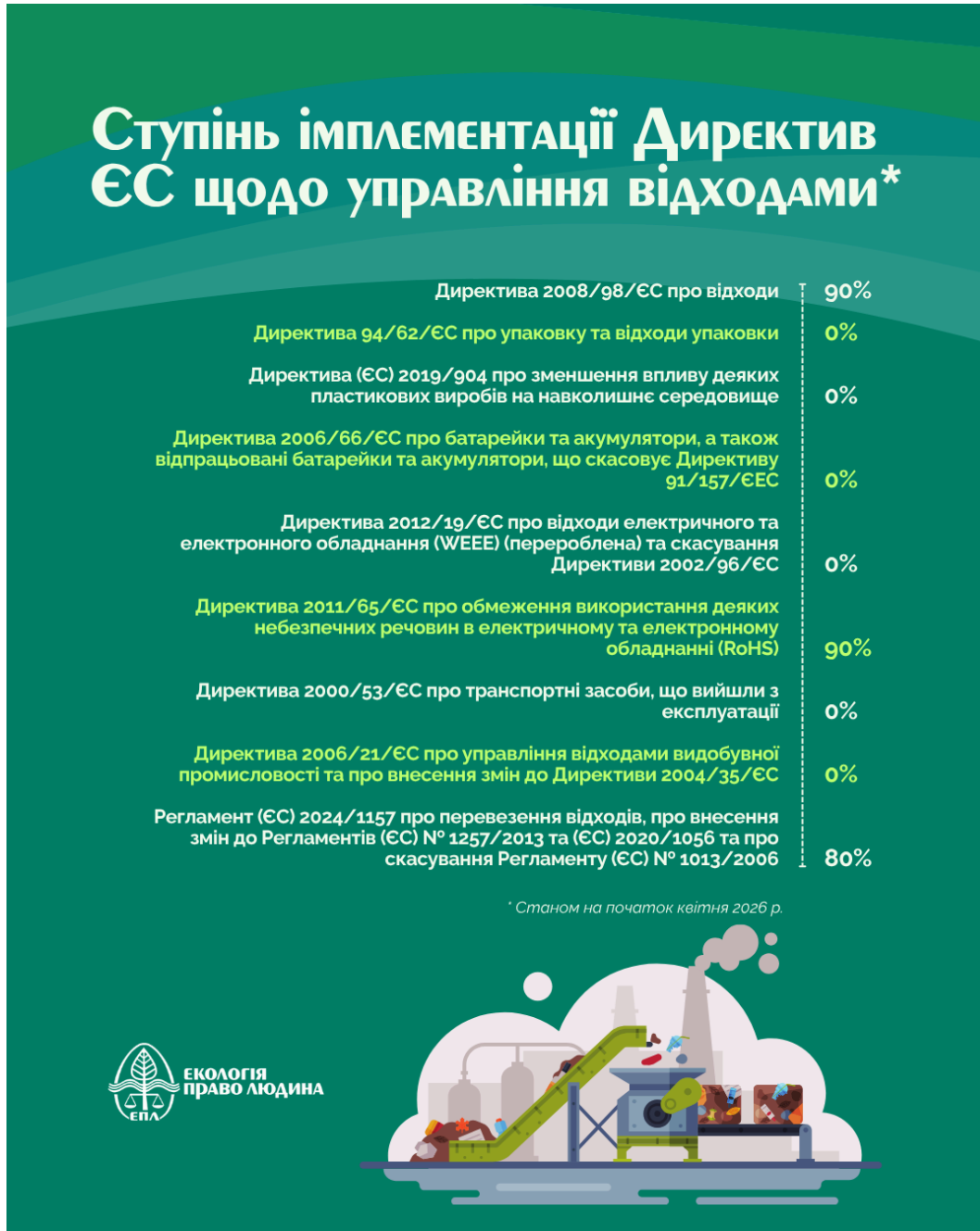
3. Наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 30.11.2023 № 1087 «Про внесення змін до наказу Міністерства з питань житлово-комунального господарства України від 30 липня 2010 року № 259», яким було внесено зміни до наказу Міністерства з питань житлово-комунального господарства

України від 30 липня 2010 року № 259 «Про затвердження Правил визначення норм надання послуг з вивезення побутових відходів».

4. Наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 27.06.2024 № 581 «Про затвердження Методики розрахунків цільових показників з підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів та Порядку подання звітності щодо виконання цільових показників з підготовки до повторного використання та рециклінгу побутових відходів».

5. Наказ Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України від 17.07.2025 № 1156 «Про затвердження Змін до Правил визначення норм надання послуги з управління побутовими відходами».

Ступінь імплементації Директив ЄС щодо управління відходами, визначений за результатами аналізу ЕПЛ стану апроксимації в українське законодавство норм ЄС

Стан розроблення та затвердження регіональних планів управління відходами по областях станом на 30 березня 2026 року

Стан розробки та затвердження РЕГІОНАЛЬНИХ ПЛАНІВ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ В ОБЛАСТЯХ*

<p>✓ Затверджено РПУВ області на основі чинного НПУВ до 2033 р.**</p> <ul style="list-style-type: none"> • Запорізька • Закарпатська • Івано-Франківська • Львівська • Кіровоградська • Херсонська • Черкаська • Чернігівська 	<p>🕒 Завершено громадське обговорення Звіту з CEO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дніпропетровська • Київська • м. Київ
<p>✓ Затверджено РПУВ області на основі чинного НПУВ до 2030 р.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Полтавська • Рівненська • Одеська • Волинська 	<p>🕒 Проект РПУВ на стадії затвердження ОВА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Житомирська <p>🗨️ Громадське обговорення заяви про визначення обсягу CEO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сумська <p>🗨️ Громадське обговорення Звіту з CEO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хмельницька
<p>🕒 Проект РПУВ на стадії розроблення</p> <ul style="list-style-type: none"> • Миколаївська • Чернівецька • Харківська • Вінницька 	<p>✗ Розроблення РПУВ неможливе***</p> <ul style="list-style-type: none"> • Донецька • Луганська
<p>🕒 Проект РПУВ на стадії погодження Мінекономіки та Мінрозвитку</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тернопільська 	<p>* Станом на 30 березня 2026 року ** РПУВ - Регіональний план управління відходами. НВУП - Національний план управління відходами. *** Значна частина області окупована, а РПУВ повинен охоплювати всю територію області.</p>